

Skupiny IGHG a Cochrane Childhood Cancer pečlivě monitorují medicínskou literaturu o COVID-19 a budou tato doporučení pravidelně aktualizovat. Aktualizace naleznete na www.ighg.org

Účel

Účelem tohoto stanoviska je poskytnout vyléčeným pacientům vodítko v oblasti individuálních rizik a vhodných preventivních opatření ve vztahu ke koronavirové infekci 2019 (COVID-19). Doporučení jsou určena vyléčeným pacientům jakéhokoli věku, u kterých bylo před 25. rokem života diagnostikováno nádorové onemocnění a kteří jsou nyní alespoň rok po ukončení primární protinádorové léčby.

Co víme

Vyléčení pacienti, jejich blízcí a poskytovatelé zdravotní péče by měli vědět, že rizika vzniku a průběhu onemocnění COVID-19 u vyléčených pacientů nejsou v současné době přesně známa. Informace uvedené v tomto návodu jsou proto odvozené z informací z národních zdravotních systémů a Světové zdravotnické organizace (WHO) o onemocnění COVID-19 u běžné populace.¹

Doporučení 1

Koho

se týká

zvýšené riziko?

Podle toho, co víme o onemocnění COVID-19 v běžné populaci, riziko závažného průběhu tohoto onemocnění by mohlo být zvýšené u vyléčených pacientů, kteří zdravotní komplikace uvedené v tabulce, zvláště pokud se jich týká více než jedna z nich. Kromě toho byl závažnější průběh onemocnění pozorován také u starších osob, zejména nad 60 let věku. Může to být dáno tím, že u starších lidí se mnohem častěji vyskytují zdravotní potíže vyjmenované v tabulce. Jedinci s poruchami imunitního systému a/nebo jedinci užívající léky, které imunitní systém ovlivňují, mohou být rovněž v riziku závažnějšího průběhu onemocnění COVID-19, protože je u nich celkově vyšší riziko infekcí.

Zdravotní stavy ¹ spojené se zvýšeným rizikem závažného průběhu onemocnění COVID-19 dle národních zdravotních systémů a WHO	Příklady zdravotních stavů spojených s protinádorovou léčbou, které mohou zvyšovat riziko závažného průběhu onemocnění COVID-19 u vyléčených pacientů
Onemocnění srdce, zejména, ale ne výlučně: <ul style="list-style-type: none"> Srdeční selhání vyžadující medikaci Infarkt myokardu (srdeční mrtvice) v anamnéze	Onemocnění srdce, zejména, ale ne výlučně: <ul style="list-style-type: none"> Kardiomyopatie (onemocnění srdečního svalu) po léčbě antracykliny Onemocnění koronárních arterií po ozáření hrudníku
Chronická onemocnění plic, zejména, ale ne výlučně: <ul style="list-style-type: none"> Chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN) Těžká forma astmatu Jakékoli plicní onemocnění způsobující chronickou dušnost či namáhavé dýchání nebo vyžadující léčbu kyslíkem (oxygenoterapii)	Chronická onemocnění plic, zejména, ale ne výlučně: <ul style="list-style-type: none"> Plicní fibróza (zjizvení plic) po léčbě bleomycinem nebo po ozáření hrudníku Chronické onemocnění plic po transplantaci krvevorné tkáně (kostní dřevě)
Cukrovka (diabetes)	Cukrovka (diabetes) po ozáření břicha nebo slinivky břišní
Poruchy imunitního systému a/nebo léčba, která imunitní systém ovlivňuje, zejména, ale ne výlučně: <ul style="list-style-type: none"> Probíhající protinádorová léčba Transplantace solidních orgánů Poruchy imunitního systému	Poruchy imunitního systému a/nebo léčba, která imunitní systém ovlivňuje, zejména, ale ne výlučně: <ul style="list-style-type: none"> Probíhající protinádorová léčba nového nádorového onemocnění nebo relapsu Stav po transplantaci orgánů postižených nádorem nebo jeho léčbou (srdce, ledviny, jater) Chronická nemoc štěpu proti hostiteli

¹ Další zdravotní stavy/faktory, které mohou dle dosavadních zpráv zvyšovat riziko závažného průběhu onemocnění COVID-19, jsou národními zdravotními systémy a lékařskými zprávami zmiňovány méně často. Jsou to: onemocnění ledvin, hypertenze, onemocnění jater, obezita, těhotenství, onemocnění krve, neurologická onemocnění/dysfunkce; asplenie, hyposplenie, vysoký BMI, vliv mužského pohlaví, užívání léků jako jsou ACE inhibitory a ibuprofen. Skupiny IGHG a Cochrane Childhood Cancer budou monitorovat medicínskou literaturu o všech těchto zdravotních stavech a budou tato doporučení pravidelně aktualizovat.

U vyléčených pacientů s asplenií a hyposplenií (stav po odstranění sleziny, nefunkční slezina) by mělo být bráno v potaz obecně vyšší riziko sekundárních bakteriálních infekcí.

Doporučení 2

Jaká opatření by měli vyléčení přijmout?

Všichni lidé vyléčení z nádorového onemocnění v dětství, dospívání či mladé dospělosti by měli dodržovat doporučení stanovená národními a/nebo místními úřady jako jsou omezení kontaktů s ostatními lidmi, časté umývání rukou apod.

Doporučení 3

Jaká další opatření by měli přijmout vyléčení s vysokým rizikem?

Vyléčení pacienti se zvýšeným rizikem těžkého průběhu onemocnění COVID-19 (jak je popsáno výše) by měli dodržovat následující:

- nadále se řídit přísnými zásadami omezení kontaktů, častého umývání rukou apod., a to i v případě, že by plošná opatření byla zrušena
- malá část nejvíce ohrožených pacientů by měla dodržovat úplnou karanténu. Zda do této skupiny patříte, Vám sdělí Váš ošetřující lékař.
- požádat zaměstnavatele o přeřazení na práci z domova (pro sebe a pokud lze, tak i pro členy domácnosti), pokud je práce vykonávána ve veřejných prostorách,
- požádat členy domácnosti, kteří pracují ve veřejných prostorách, aby věnovali velkou pozornost snížení rizika vystavení se nákaze a přenosu onemocnění COVID-19,
- vyhnout se kontaktu se členy domácnosti, kteří vykazují příznaky infekce COVID-19 nebo u nich byla infekce COVID-19 diagnostikována,
  - izolovat nemocné členy domácnosti v samostatném pokoji nebo, pokud je to možné, přestěhovat je jinam,
  - pokud není izolace ani přestěhování možné, měli by nemocní členové domácnosti nosit ústenku,
  - zvýšit frekvenci pravidelného mytí rukou a dezinfekce povrchů dezinfekčními prostředky,
  - po každém použití vydezinfikovat povrchy ve sdílených toaletách a koupelnách.

Doporučení 4

Co mají udělat vyléčení s vysokým rizikem, pokud onemocní?

Vyléčení pacienti se zvýšeným rizikem těžkého průběhu onemocnění COVID-19 by měli:

- neprodleně vyhledat lékařskou pomoc, pokud se u nich vyskytnou příznaky, které by mohly být spojené s onemocněním COVID-19,
- informovat zdravotníky o anamnéze onkologické léčby a dalších zdravotních stavech, které jsou spojeny s vyšším rizikem závažného průběhu onemocnění COVID-19,
- konzultovat svého lékaře nebo lékařskou pohotovost, kdykoli se jejich příznaky zhorší (tj. objeví se teplota, dušnost, potíže při dýchání, zmatenost atp.) a kdykoli cítí, že jejich zdravotní stav vyžaduje vyšetření.

Doporučení 5

Jaké jsou další dopady pandemie COVID-19?

- změny a nejistota spojené s pandemií COVID-19 mohou zvyšovat stres a úzkost i jinak ovlivňovat emoce; to se může týkat jak vyléčených pacientů, tak i jejich rodičů a sourozenců,
- doporučení, jak zvládat náročnou situaci v souvislosti s COVID-19, uvádí např. [Asociace klinických psychologů ČR](#),
- pokud byste potřebovali pomoc se zvládnutím stresu, úzkostí či jiných emočních potíží, můžete vyhledat pomoc [psychologa](#).

IGHG: International Late Effects of Childhood Cancer Guideline Harmonization Group (www.ighg.org)

IGHG COVID-19 pracovní skupina: **Vedoucí:** Leontien Kremer, Melissa Hudson. **Výbor:** Saro Armenian, Rod Skinner, Matt Ehrhardt, Claudia Kuehni, Renée Mulder, Elvira van Dalen, Helena van der Pal. **Koordinátoři:** Lianne Verbruggen, Yuehan Wang. **Členové:** Edit Bardi, Claire Berger, Elio Castagnola, Adam Glaser, Glaser, Gabrielle Haeusler, Jaap den Hartogh, Riccardo Haupt, Lars Hjorth, Miho Kato, Miho Maeda, Tomáš Kepák, Thorsten Langer, Miho Maeda, Monica Muraca, Paul Nathan, Vesna Pavasovic, Satomi Sato, Lillian Sung, Wim Tissing, Anne Uyttebroeck, Adreas Groll, Judith Gebauer, Katie Devine, Katja Baust, Gisela Michel, Fiona Schulte, Jordan Gilleland.

Pro více informací kontaktujte: L.C.M.Kremer@prinsesmaximacentrum.nl & Melissa.hudson@stjude.org

Shrnutí rizikových faktorů pro závažný průběh onemocnění COVID-19 v běžné populaci, dle sdělení patnácti národních zdravotních systémů a Světové zdravotnické organizace (WHO).

n=16 Vyšší věk (GER, AUT, WHO, CZ, US, CH, CAN, BE, UK, NL, IT, FR, SE, AUS, China, JP)

n=15 Cukrovka (UK, CH, WHO, IT, FR, CZ, AUT, AUS, BE, US, NL, JP, GER, SE, China)

n=14 Onemocnění srdce (UK, NL, CZ, AUT, BE, US, CH, GER, AUS, WHO, JP, SE, IT, FR)

n=14 Onemocnění plic (UK, US, NL, BE, CH, IT, CZ, GER, AUS, WHO, AUT, SE, FR, JP)

n=13 Probíhající protinádorová léčba (UK, NL, CH, WHO, GER, AUT, AUS, IT, FR, BE, JP, CZ, SE)

n=11 Poruchy imunitního systému a orgánové transplantace (UK, SE, US, NL, CH, GER, AUT, FR, JP, BE, AUS)

n=10 Onemocnění ledvin (UK, AUT, SE, NL, BE, IT, FR, US, CZ, JP)

n=9 Vysoký krevní tlak (CH, WHO, IT, JP, CZ, GER, AUT, SE, FR)

n=8 Onemocnění jater (UK, GER, AUT, SE, US, IT, FR, NL)

n=6 Těhotenství (UK, US, WHO, AUS, SE, FR)

n=6 Obezita (UK, US, FR, IT, CZ, NL)

n=4 Onemocnění krve (UK, US, NL, BE)

n=3 Chronická neurologická onemocnění (UK, IT, JP)

n=3 Poruchy sleziny (UK, SE, NL)

n=3 Kouření (GER, US, JP)

n=1 Mužské pohlaví (IT)

AUS=Austrálie, AUT=Rakousko, BE=Belgie, CAN=Kanada, CZ=Česká republika, FR=Francie, GER=Německo, China=Čína, CH=Švýcarsko, IT=Itálie, JP=Japonsko, NL=Nizozemí, SE=Švédsko, UK=Velká Británie, US=Spojené státy americké